

Monitorizarea pieței din sectorul gazelor naturale pentru perioada ianuarie – decembrie 2023

Asigurarea funcționării eficiente și monitorizarea sectorului gazelor naturale menit să aprovizioneze consumatorii cu gaze naturale în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, calitate și transparență, asigurarea accesului liber la piața gazelor naturale, asigurarea echilibrului adecvat între ofertă și cerere, a nivelului corespunzător al capacității rețelelor de gaze naturale, inclusiv a capacității de interconexiune, dezvoltarea pieței gazelor naturale și integrarea într-o piață de gaze naturale competitivă, stabilirea măsurilor menite să garanteze securitatea aprovizionării cu gaze naturale, stabilirea și asigurarea îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor de serviciu public, asigurarea respectării drepturilor consumatorilor, precum și a normelor privind protecția mediului o are ca scop Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.193-203/415 din 08.07.2016*), în continuare – *Legea nr. 108/2016*.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, (ANRE/Agenția), are ca obiectiv și obligație de a monitoriza titularii de licență din sectorul gazelor naturale, de a stabili prețuri și tarife reglementate, precum și de a implementa politici și de a transpune bunele practici europene pentru a asigura continuitatea și fiabilitatea sistemului de gaze naturale.

La situația din 31.12.2023, pentru activitățile licențiate în sectorul gazelor naturale erau înregistrați:

- Pentru transportul gazelor naturale – 1 titular de licență;
- Pentru distribuția gazelor naturale – 20 titulari de licență;
- Pentru furnizarea gazelor naturale – 24 titulari de licență, inclusiv 5 furnizori pentru care a fost impusă obligația de serviciu public, în contextul art. 89 și art. 90 din Legea nr. 108/2016;
- Pentru vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare – 6 titulari de licență.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative și ca urmare emiterii mai multor Hotărâri ale Agenției, la 19 septembrie 2023, S.R.L. „Vestmoldtransgaz” a început operarea întregului sistem de transport al gazelor naturale din Republica Moldova.

La data de 18 septembrie 2023, Consiliul de administrație al ANRE a retras licența eliberată S.R.L. „Moldovatransgaz” pentru activitatea de transport al gazelor naturale.

Cu referire la cantitățile de gaze naturale importate menționăm că în perioada 01.01.2023-31.12.2023 importul gazelor naturale pentru necesitățile țării a fost asigurat de către S.A. „Energocom” în cuantum de 93,9 %. Structura importului gazelor naturale în Republica Moldova pentru perioada ianuarie – decembrie 2023 este prezentată în Fig. 1.

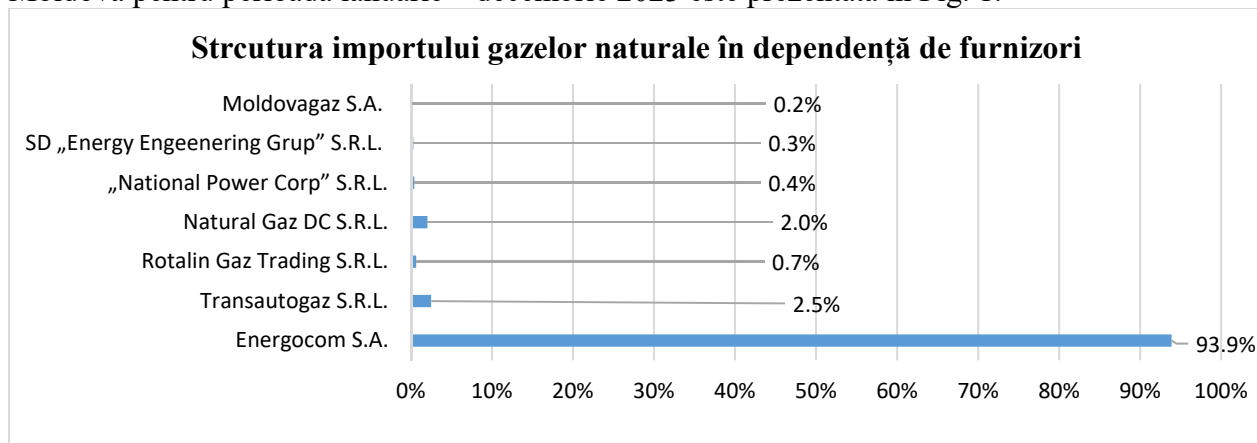

Fig. 1. Structura importului gazelor naturale în dependență de furnizori
(Sursa: Rapoartele titularilor de licențe)

Volumele gazelor naturale importate în perioada ianuarie – decembrie 2023, exprimate în mii m³, sunt prezentate în Fig. 2.

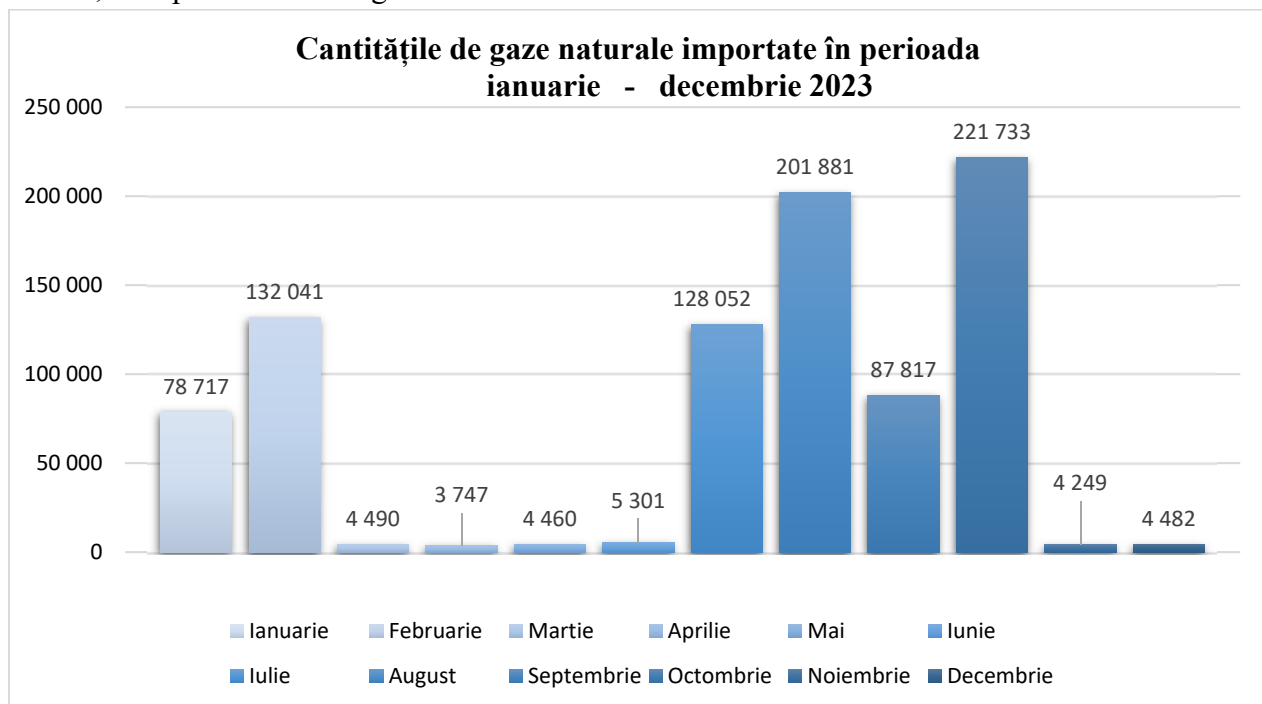

Fig. 2. Cantitățile de gaze naturale importate în ianuarie - decembrie 2023, mii m³
(Sursa: Rapoartele titularilor de licențe)

În perioada 01.01.2023-31.12.2023 furnizarea gazelor naturale către consumatorii finali a fost asigurată de mai mulți furnizori de gaze naturale.

Respectiv, cu o cotă de piață de 92.85 %, a activat furnizorul de gaze naturale S.A. „Moldovagaz”, 2.75 % - S.R.L. „Transautogaz”, 1.97 % - S.R.L. „Natural Gaz D.C.”. Cota de piață a celorlalți furnizori de gaze naturale a constituit – 2.43 %.

Structura lunară al consumului de gaze naturale pentru perioada ianuarie - decembrie 2023 este prezentată în Fig. 3.

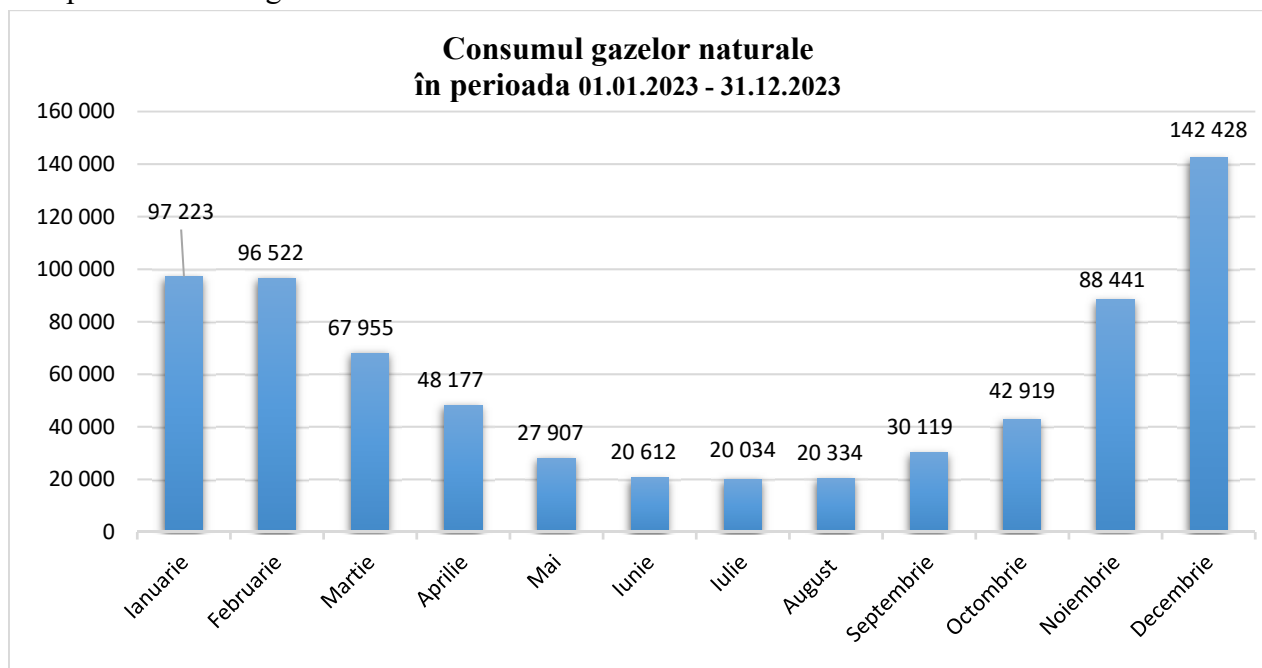

Fig. 3. Consumul lunar al gazelor naturale în ianuarie - decembrie 2023, mii m³
(Sursa: Rapoartele titularilor de licențe)

În conformitate cu datele prezentate de către titularii de licențe din sectorul gazelor naturale, furnizori de ultimă opțiune, furnizori care furnizează gaze naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art. 89 și 90 din Legea nr. 108 cu privire la gazele naturale, principalele date aferente pieței reglementate din sectorul gazelor naturale este prezentată în Tabelul 1.

Tabelul nr. 1. Principalele date aferente pietei reglementate din sectorul gazelor naturale

Indicatori	Unitatea de măsură	Trimestrul I	Trimestrul II	Trimestrul III	Trimestrul IV	Anul 2023
Cantitatea / Volumele gazelor naturale procurate	mii m ³	266 988	88 878	59 253	268 862	683 981
Costul gazelor naturale procurate	mii lei	5 470 894	1 040 519	582 233	2 875 022	9 968 668
Preț mediu de procurare a gazelor naturale	lei/ 1000 m ³	20 491	11 707	9 826	10 693	14 574
Cantitatea / Volumele totale a gazelor naturale livrate consumatorilor finali	mii m ³	256 555	85 544	59 938	260 134	662 171
Consumatori casnici	mii m ³	126 958	43 109	21 835	95 083	286 986
Consumatori noncasnici total, din care:	mii m ³	129 597	42 434	38 103	165 051	375 185
sectorul termoelectric	mii m ³	69 124	24 108	11 632	109 674	214 539
sectorul industrial	mii m ³	4 909	3 640	12 490	12 747	33 785
sectorul bugetar	mii m ³	19 886	2 572	258	12 795	35 511
alți consumatori	mii m ³	35 677	12 115	13 724	29 835	91 350
Veniturile înregistrate de la livrarea gazelor naturale către consumatorii finali	mii lei	6 778 780	2 135 550	911 552	3 963 022	13 788 904
Preț mediu de furnizare a gazelor naturale	lei/ 1000 m ³	26 422	24 964	15 208	15 235	20 824

(Sursa: Rapoartele titularilor de licențe, furnizori care furnizează gaze naturale în contextul obligațiilor de serviciu public)